चित्रवर्णनम्र

अभ्यासः

अधोदत्तं प्रत्येकं चित्रम् आधृत्य संस्कृतेन पञ्चवाक्यानि लिखत–सहायतार्थं कानिचित् पदानि मञ्जूषायां दत्तानि–(नीचे दिए गए प्रत्येक चित्र का वर्णन संस्कृत में पाँच वाक्यों में कीजिए। सहायता के लिए मञ्जूषा में कुछ शब्द दिए गए हैं–)

1.

मञ्जूषा— ग्रामस्य, कुटीरः, कुम्भकारः, घटम्, महिला, घटाः रचयति, भूषयति, बालिका, क्रीडति, वृक्षाः, खट्वा, चित्रे।

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

उत्तरम्—1. ग्रामस्य कुम्भकारः घटं रचयति।

2. एका महिला घटान् भूषयति।

3. कुटीरस्य पुरतः एका बालिका क्रीडति।

4. पार्श्वे एका खट्वा अपि अस्ति।

5. चित्रे वृक्षाः अपि सन्ति।

2.

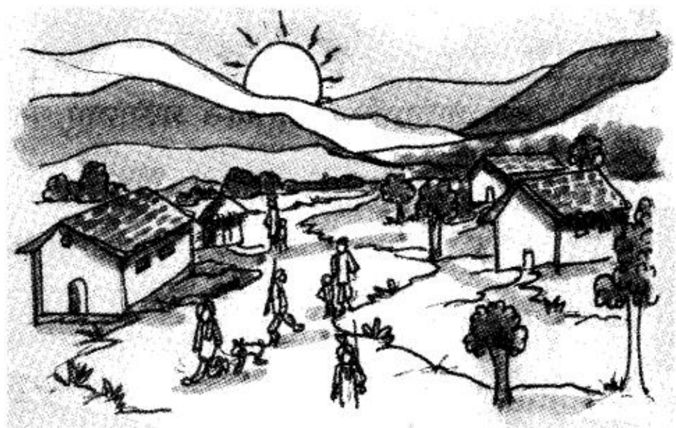

मञ्जूषा—पर्वताः, गृहाणि, पर्वतीय, सूर्यः, उदयति, ग्रामस्य, ग्रामीणाः, जनाः, सामान्याः, वृक्षाः।

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

उत्तरम्—1. एतत् चित्रम् एकस्य पर्वतीयस्य ग्रामस्य अस्ति।

2. अत्र अनेके पर्वताः सन्ति।

3. चित्रे सूर्योदयः भवति।

4. ग्रामीणाः जनाः इतस्ततः गच्छन्ति।

5. पर्वतेषु वातावरणम् शुद्धम् भवति।

3.

मञ्जूषा— गुरुः, शिष्याः, वृक्षाः, उपदिशति, आकर्णयन्ति, शान्तिप्रदम्, गुरुकुलः, शृण्वन्ति, शिक्षा, कुटीरः

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

उत्तरम्—1. प्रदत्तम् चित्रम् एकस्य गुरुकुलस्य वर्तते।
2. गुरुः वृक्षस्य अधः आसनम् अधितिष्ठति।
3. शिष्याः ध्यानेन गुरोः उपदेशं शृण्वन्ति।
4. गुरुकुले वातावरणम् शान्तिप्रदम् भवति।
5. चित्रे एकः कुटीरः अपि अस्ति।

उत्तरम्—

4.

मञ्जूषा— मेट्रो-रेल-स्थानकम्, यात्रिकाः, आरोहति, गच्छतः, द्वे युवती, वार्ताम्, कुरुतः, चित्रे, मेट्रो-रेलयानम्, स्थितम्, यात्राम् शीघ्रम्, कार्य-स्थलम्, जनाः।

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

उत्तरम्—1. एतत्, दृश्यम् मेट्रो-रेलस्थानकस्य अस्ति।

2. चित्रे एकं मेट्रो-रेल स्थानके स्थितम्।

3. एकः जनः रेलयानम्, आरोहति।

4. द्वे युवती वार्तां कुरुतः गच्छतः च।

5. जनाः मेट्रोरेलयानेन यात्रां कुर्वन्ति शीघ्रं च स्वकार्यस्थलं प्राप्नुवन्ति।

6.

मञ्जूषा—उल्लूकः, खगाः, वर्तकः, तरति, तीरे, भ्रमराः, पुरुषः, सरोवरे, पुष्पाणि, मत्स्याः।

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

उत्तरम्—1. एतच्चित्रं सरस्तीरस्य वर्तते।

2. चित्रे एकः वर्तकः जले प्रसन्नतया तरति।

3. वृक्षस्य उपरि एकः उल्लूकः तिष्ठति।

4. जले अनेके मत्स्याः सन्ति।

5. एकः बकः मत्स्यं खादति।

7.

मञ्जूषा—	**बालाः, वयस्काः, महिलाः, राग-रङ्गाणाम्, उत्सवः, होली, प्रसन्नाः, लिम्पन्ति, रङ्गान्, रञ्जित-जलं, प्रक्षिपन्ति, अन्योन्यस्य, उपरि, पात्रे, हास-परिहासः, मुखे, आनन्दम्, अनुभवन्ति।**

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

उत्तरम्—1. होली राग-रङ्गाणाम् उत्सवः अस्ति।

2. चित्रे बालाः वयस्काः महिला च प्रसन्नाः सन्ति।

3. बालाः बालिकाः च रञ्जित-जलं अन्योन्यस्य उपरि प्रक्षिपन्ति।

4. जनाः अन्योन्यस्य मुखे रङ्गान् लिम्पन्ति।

5. ते परस्परं हास-परिहासम् कुर्वन्ति आनंदम् च अनुभवन्ति।